

ETABLERINGSJOB

VAR GOD DRÖJ!

13 etableringsjobb på
sju år. När kommer
riktiga jobbreformer?

TIMBRO

ALBIN ZETTERVALL
OKTOBER 2024

Timbro är Nordens främsta marknadsliberala tankesmedja. Sedan starten 1978 är uppdraget att långsiktigt bilda opinion för marknadsekonomi, fri företagsamhet, individuell frihet och ett öppet samhälle.

OM FÖRFATTAREN

Albin Zettervall är jurist och arbetsmarknadsansvarig på Timbro.

© Timbro

OKTOBER 2024

www.timbro.se

info@timbro.se

Sättning: Erik Johnsson

Omslag: Erik Johnsson

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	4
UTANFÖRSKAP OCH ARBETSLÖSHET	6
BAKGRUND TILL ETABLERINGSANSTÄLLNING.....	8
DETTA ÄR ETABLERINGSJABB (OCH DERAS INNEBOENDE PROBLEM).....	12
ETABLERINGSJABB - RESULTAT	16
SLUTSATS: RIKTIGA JABB I RIKTIGA FÖRETAG GÅR FÖRE LÅTSASJABB	20
REFERENSER	22

INLEDNING

För sju år sedan dominerade frågan om enkla jobb den svenska inrikespolitiska debatten. I efterdyningarna av migrationskrisen i mitten av 2010-talet riktades uppmärksamheten mot vikten av lägre trösklar för personer som stod utanför arbetsmarknaden. Sveriges höga kostnader för anställningar och bristen på yrken med lägre kvalifikationer pekades ut som orsaken till utanförskapet.

Debatten mynnade ut i politiska reaktioner från båda sidorna. Allianspartierna presenterade en ny anställningsform – inträdesjobb – som skulle innebära att den anställde tjänade 70 procent av ingångslönen. I sitt förstamajtal 2016 talade en hårt pressad statsminister Stefan Löfven ingående om vikten av enkla jobb. Skulle politiken behöva lägga sig i svensk lönebildning för att komma till bukt med problemen?

Som så ofta tidigare sattes hoppet till parterna, som hösten 2017 svarade och kom till den dåvarande S-regeringen med sitt förslag. En ny åtgärd – etableringsjobb – skulle skapa 10 000 nya ingångsjobb.

Arbetsgivarens lönekostnad skulle endast uppgå till 8 000 kronor per månad. Staten skulle subventionera

resterande lönekostnad upp till avtalsenlig ingångslön. Till skillnad från tidigare åtgärder skulle etableringsjobben vara mindre byråkratiska för arbetsgivaren. Politiken lovade en skyndsam hantering.

Åren gick och utanförskapet bestod. Processen för att få insatsen på plats drogs i långbänk. Först lades skulden på EU:s statsstödsregler för fördröjningen och sedan skyldes det på parterna som vägrade teckna nödvändiga branschavtal. Majoriteten av LO-förbunden blockerade etableringsjobben i personalintensiva branscher. 2,5 miljarder kronor i avsatta medel i statsbudgeten riskerade därmed att skickas tillbaka.

Vad blev då resultatet sju år senare? Svar: Endast 13 etableringsjobb har beviljats på Arbetsförmedlingen.

LO:s fördröjningsstrid har samtidigt kvävt debatten om enkla jobb. En cynisk tolkning är att facken effektivt lyckats utmanövrera en viktig del av arbetslinjen. Kvar står Sverige med höga trösklar, 360 000 inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen och en cementerad långtidsarbetslöshet.

Hur hamnade vi här? Är etableringsjobbets konstruktion för komplicerad för att generera större volymer?

Vad behövs i stället för att trösklarna ska sänkas för personer som står utanför arbetsmarknaden?

Dessa frågor kommer denna rapport att ta sig an. Förhoppningsvis kan vi därmed medverka till att reda ut och avfärda fackens röriga argumentation mot enkla jobb.

UTANFÖRSKAP OCH ARBETSLÖSHET

Etableringsjobbets tillkomst motive-
rades av ett stort utanförskap och ett
integrationsmisslyckande i mitten av
2010-talet. Särskilt långtidsarbetslösa
och nyanlända flyktingar pekades ut
som grupper med särskilt behov av
stöd.¹

Problemen är alltjämt närva-
rande på svensk arbetsmarknad. Det
senaste året har antalet inskrivna vid
Arbetsförmedlingen (AF) ökat med
tio procent. Idag är närmare 360 000
personer registrerade som arbetslösa.
Knappt hälften – 150 000 personer – är
födda utanför Europa. Fler än hälften
har varit inskrivna längre än sex måna-
der.²

Varsel och neddragningar följer av
den utdragna lågkonjunkturen, och är
även en rest från pandemin då olön-
samma företag hölls vid liv av politiska
stöd. Konjunkturinstitutet spår att
arbetslösheten kommer att vara fort-
satt hög det närmaste året.³

Det finns dock ljusglimtar. Antalet
personer som uppstår försörjningsstöd

minskade förra året med 12 procent.⁴
Gapet i sysselsättningsgrad mellan
utrikes födda och inrikes födda har
jämnats ut något.⁵

Etableringen av nyanlända flyk-
tingar har också minskat de senaste
åren – en trend som lär fortsätta i takt
med att asylinvandringen stramas åt.⁶
Till det ska sägas att sysselsättnings-
graden generellt legat på en hög nivå
jämfört med andra länder i flera decen-
nier.

Icke desto mindre är sysselsätt-
ningsgraden väsentligt lägre för utri-
kes födda jämfört med inrikes födda.
Särskilt kvinnor med utländsk bak-
grund har lägre sysselsättningsgrad än
inrikes födda kvinnor.

Sammantaget kan konstateras att
arbetslösheten ökar, långtidsarbets-
lösheten biter sig fast och att integra-
tionsproblemen är stora.

Problemet är av sådan art att tydli-
gare strukturreformer borde vara poli-
tiskt motiverade. I ett sådant reform-
program borde det vara givet att sänka

1 Se exempelvis Riksbanken, "En tudelad arbetsmarknad – om matchningen på den svenska arbetsmarknaden efter den ekonomiska krisen" (2014)

2 Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik (juli 2024)

3 Konjunkturinstitutet, "Uppdatering av konjunkturbilden" (7 augusti 2024)

4 SCB, "Rekordfå personer med sociala ersättningar och bidrag" (22 mars 2024)

5 SCB, "Andelen sysselsatta mellan inrikes och utrikes födda 20-64 år" (2024)

6 Ekonomifakta, "Flyktinginvandrarers förvärvsfrekvens" (8 februari 2023)

kostnadströsklarna och att försöka skapa fler enkla jobb.

Men dessa strukturreformer har blockerats av etableringsjobben.

BAKGRUND TILL ETABLERINGSANSTÄLLNING

Debatten om enkla jobb tog fart efter migrationskrisen. Många national-ekonomer, däribland Lars Calmfors, pekade på vikten av lägre kostnader för att anställa och att framväxten av nya enkla jobb var avgörande för en mer inkluderande arbetsmarknad.⁷

Då liksom nu står svensk arbetsmarknad med få enkla jobb, vilka definieras som jobb med inga eller låga utbildningskrav. Typiska exempel på dessa arbeten kan vara restaurangbiträden, reklamutdelare eller handpakterare. Dessa jobb är inte nödvändigtvis enkla som sådana, men kräver inte kvalificerade yrkeskunskaper.

På internationell nivå redovisas enskilda länders andel enkla jobb enligt måttet ISCO-08 som årligen redovisas av Eurostat. Sverige ligger i botten bland EU-länder. Ungefär fem procent av den svenska arbetsmarknaden består av enkla jobb. OECD pekar dessutom på att Sverige alltjämt står med västvärldens mest sammanpressade lönestruktur. Situationen har varit densamma det senaste decenniet.⁸

Diskussionen om enkla jobb 2016 skulle snart mynna ut i skarpa politiska reaktioner. Den 1 maj samma år anträdde statsminister Stefan Löfven (S) scenen på Götaplatsen i Göteborg. I mycket höll han ett klassiskt tal om rättvisa, sammanhållning och framtidstro.⁹ Men det innehöll också en passage som öppnade dörren för frågan om enkla jobb, vilket skakade om debatten:

Centerpartiet har rätt i att enkla jobb behövs – men gör helt fel analys. Lägre löner leder till lägre löner – inte till lägre arbetslöshet. Sverige behöver statliga enkla jobb – men inte statligt satta fattiglöner. Samhällsbygge handlar om att se vad som behövs men sedan också göra vad som krävs.

Idag kan jag berätta att regeringen nu ger de statliga arbetsgivarna i uppdrag att ta fram moderna beredskapsjobb i staten. Enkla jobb inom statliga myndigheter och förvaltning. Jobb som i dag inte utförs men som kan ge stor samhällsnytta, som har rationaliserats bort de senaste åren.

7 Se exempelvis DN, "Lars Calmfors: Det är nya enkla jobb som behövs" (13 dec 2016)

8 Ekonomifakta, "Enkla jobb – Internationellt" (2 maj 2023)

9 Socialdemokraterna, "Tal av partiordförande Stefan Löfven i Göteborg den 1 maj 2016" (2016)

Socialdemokratins närmaste allierade på Norra Bantorget reagerade kraftigt. En källa nära LO:s ledning påstod för Dagens industri några månader senare att ”protesterna blivit så enormt mycket större än vad de kunde tro”.¹⁰

Mest kritik inom arbetarrörelsen riktades mot dåvarande näringsminister Mikael Damberg som skulle ansvara för de enkla jobben i staten. LO:s irritation var djup och grundade sig i ett motstånd mot att socialdemokrater ens talade om enkla jobb.

Hela arbetarrörelsens ideologi handlar om en ”solidarisk” lönebildning, i vilken ingångslönerna gradvis ska öka och lönestrukturen med tiden pressas samman. För 40 år sedan beskrev den tongivande nationalekonomen Assar Lindbeck hur denna solidariska lönepolitik i själva verket var osolidarisk för dem som står utanför. Insiders står mot outsiders när lönekilarna ökar. Trots forsknings slutsatserna har ingångslönerna tillätits fortsätta att öka år för år.

De politiska reaktionerna från borgerligt håll har låtit vänta på sig. Allianspartierna gick fram med ett skarpt lagstiftningskrav – inträdesjobb – med

en lönenivå som motsvarar 70 procent av en ingångslön. Förslaget var riktat mot unga utan gymnasieexamen och nyanlända flyktingar.¹¹ Udden var tydligt riktad mot parterna: förslaget skulle tas tillbaka om parterna kunde leverera.

I ett för parterna pressat läge valde fack och arbetsgivare att svara med en egen modell med liknande karaktärsdrag – åtminstone på ytan. Motivet som anfördes var att parterna ville ta ansvar för att lösa en för samhället besvärlig fråga. Men ett kanske viktigare motiv var att undvika politiska ingripanden i lönebildningen. 10 000 etableringsjobb utlovades.¹²

Sett i backspegeln borde politiken varit mer kritiskt inställd till att parterna skulle kunna lösa frågan om enkla jobb. Tio år tidigare hade alliansregeringen genom trepartsförhandlingen ”jobbpakten” tagit fram en insats – Yrkesintroduktionsanställning (eller YA-jobben) – som med pompa och ståt presenterats i Almedalen.

Då var ungdomsarbetslöshet i fokus. LO:s ordförande Karl-Petter Thorwaldsson hoppades på att 50 000 ungdomar skulle få en anställning.¹³

10 Dagens industri, ”Löfvans plan för enkla jobb har kört i diket” (30 augusti 2016)

11 Aftonbladet, ”Alliansens nya jobbförslag för unga och nyanlända” (15 augusti 2017)

12 Arbetet, ”10 000 ska komma i arbete med etableringsjobb” (5 mars 2018)

13 SVT Agenda, ”LO ställer sig bakom regeringens jobbakt” (11 nov 2012)

Men när YA-jobben väl var på plats några år senare blev det bara några hundra.¹⁴

Ären efter YA-floppen hade Löfven I-regeringen brottats med att få åtgärden Traineejobb på plats, med en liknande konstruktion. Efter att endast några dussin traineeplatser skapats fick insatsen panikartat läggas ner för att rädda ansiktet på den presade arbetsmarknadsministern Ylva Johansson.¹⁵

Vad gäller etableringsjobben gick processen segt. Först skylldes den dåvarande S- och MP-regeringen på statsstödsregler som ett problem. Under Löfven II-regeringen hamnade de forna JÖK-partierna i storbråk om insatsens utformning.

På den ena sidan stod de liberala partierna C och L som krävde att etableringsjobben inte skulle innebära krav på kollektivavtal samt att bemanningsföretag skulle få möjlighet att verka som matchningsaktörer.¹⁶

På den andra sidan fanns S och V som stod emot dessa krav. Det slutade med att arbetarrörelsen drog det längsta strået. Mer fackliga krav och byråkrati vävdes in i åtgärden. Sju år senare står vi med en överreglerad

konstruktion med begränsade förutsättningar att nå framgång.

Samtidigt som etableringsjobben introducerades den 1 januari 2024 lades de forna YA-jobben ned. En krånglig arbetsmarknadspolitisk åtgärd har således bytts mot en annan. I denna utdragna fördröjningsstrid om enkla jobb har facket vunnit.

Men hur är etableringsanställningen konstruerad? Det förklaras i nästa avsnitt.

14 SVT Nyheter, "Fiasko för statlig satsning på yrkesintroduktion" (17 september 2015)

15 SVT Nyheter, "Av 32 000 traineejobb blev det bara ett" (5 november 2015)

16 Arbetet, "Etableringsjobb på väg - med försening" (19 mars 2019)

DETTA ÄR ETABLERINGSJOBBS (OCH DERAS INNEBOENDE PROBLEM)

Etableringsjobbets konstruktion är i grunden framförhandlad av parterna på svensk arbetsmarknad. En principöverenskommelse har legat till grund för efterföljande samtal med staten, varefter de tekniska detaljerna mejslats ut.

Åtgärden är riktad till långtidsarbetslösa som varit arbetslösa i 24 månader och till nyanlända flyktingar. Etableringsjobb var inledningsvis tänkt att vara enkelt utformade för arbetsgivaren att använda, men med tiden har de steg för steg försvårats.

Enkelt uttryckt betalar arbetsgivaren etableringsjobbaren 7 563 kronor per månad, plus kostnad för arbetsgivaravgift (vilket innebär ca 9 983 kronor per månad). Därefter subventionerar staten övrig ersättning upp till avtalsenlig lägstalön.¹⁷ Denna uppräkning baseras på så kallad referenslön. Ersättningen betalas ut till den anställda från Försäkringskassan.

Åtgärden är tänkt att övergå till en tillsvidareanställning efter 24 månader. Fram till dess gäller uppsägnings-

regler enligt sedvanliga regler för visstidsanställning.

Etableringsjobb regleras i en förordning (2022:807) som innehåller fyrtio paragrafer med skull-krav. Facket måste först godkänna ett centralt kollektivavtal för att insatsen enska vara godtagbar i den aktuella branschen. Därtill måste facket godkänna en anställning genom lokal förhandling på den arbetsplats som berörs.

Eventuella oklarheter vid en anställning ska hanteras genom en partsnämnd med representanter från fack och arbetsgivare. Utöver det har Arbetsförmedlingen ett särskilt kontrollansvar både före åtgärden beviljas, liksom under anställningens gång.

Till det följer informella krav på utbildning i insatsen. I förordningen finns inget krav på specifika utbildningsinsatser eller språkinläring. Dock har parterna själva kommit överens om att fack och arbetsgivare lokalt ska verka för att svenska för invandrare (SFI) ska ingå. Det innebär således att

¹⁷ Regeringen, "Förordning (2022:807) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb" (2022)

Etableringsjobb jämfört med nystartsjobb	Etableringsjobb	Nystartsjobb
Krav på kollektivavtal?	Ja	Nej
Krav på överenskommelse med lokalt fack?	Ja	Nej
Reglerad möjlighet till utbildning på arbetstid?	Ja	Nej
Statens bidrag går direkt till den anställda?	Ja	Nej
Räknas taket (maximalt stöd) automatiskt upp varje år?	Ja	Nej
Vem kontrollerar innehållet i anställningen?	Parterna	Ingen
Vad händer efter åtgärden?	Tillsvidareanställning	Inga krav

kommunala SFI-anordnare ska involveras.¹⁸

Krångel, fackligt veto och informella krav på att involvera utbildningsaktörer är anledningen till att etableringsjobben kommer få svårt att nå upp i volym. Med största sannolikhet kan insatsen medföra ett antal hundra deltagare per år – det vill säga i paritet med de nyligen nedlagda YA-jobben.

Finns det andra subventionerade anställningar som är bättre utformade för att få arbetsgivare att anställa? För en arbetsgivare finns redan subven-

tionerade anställningar – exempelvis introduktionsjobb – med rigida kontrollfunktioner och liknande subventionsgrad.

Men kanske ännu viktigare är den beprövade åtgärden nystartsjobb som lanserades av Alliansregeringen 2007. Nystartsjobben riktar sig till långtidsarbetslösa, men medför väsentligen mindre byråkrati för arbetsgivaren.

Subventionsgraden är lägre för nystartsjobben, men mycket talar för att arbetsgivaren kommer att välja den subventionsformen ändå, på grund av

18 LO och Svenskt Näringsliv, "Förhandlingsprotokoll – Avtal om arbete i etableringsjobb" s. 9 (2023)

det enkla förfarandet.¹⁹ I dagsläget har 21 000 personer nystartsjobb.²⁰

LO har på ett pedagogiskt sätt i tabellen på s. 13 förklarat skillnaden mellan nystartsjobb och etableringsjobben. I mångt och mycket förklarar dessa skillnader varför arbetsgivaren troligen kommer att välja nystartsjobben.²¹

Mellan åren 2017 till 2019 fanns det krav på kollektivavtalsenliga villkor, men kravet togs bort inför förhandlingen om januariavtalet nyårshelgen 2019.

Etableringsjobben sjösattes på riktigt i januari 2024. Hur ser resultaten ut så här långt? Om detta handlar nästa avsnitt.

19 Typfall: ingångslönen inom hotell- och restaurang och detaljhandeln uppgår typiskt sett till ca 25 000 kronor per månad (källa: Ekonomifakta). Med Nystartsjobb före subvention får en arbetsgivare betala 32 855 kronor per månad. Efter subvention som motsvarar två arbetsgivaravgifter blir kostnaden 17 145 kronor. Det motsvarar ca 47 procent subventionsgrad. För etableringsanställning betalar en arbetsgivare 7 563 kronor per månad plus AG-avgift = 9 983 kronor per månad. Staten genom Försäkringskassan subventionerar ersättning till avtalsenlig lön. Sammantaget ger det en subventionsgrad om ca 70 procent för etableringsjobb.

20 Arbetsförmedlingen, "Verksamhetsstatistik" (juli 2024)

21 LO, "Hur funkar etableringsjobben?" (2024) s. 6

ETableringsjobb – RESULTAT

Förväntningarna på etableringsjobbens genombrott har varit höga under flera år. Inför 2023 avsatte regeringen drygt en halv miljard kronor för att etableringsjobben skulle förverkligas. På grund av att arbetsmarknadens parter inte slöt nödvändiga kollektivavtal under samma år brann dock pengarna inne.

Mycket talar för att årets tilldelade medel – 235 miljoner kronor för 2024 – kommer att möta samma öde. De närmaste åren satsar regeringen nästan 2,5 miljarder kronor.

Hittills har endast 13 etableringsjobb beviljats, enligt Arbetsförmedlingen. Och myndigheten skriver i sin senaste prognos att utvecklingen bedöms vara ”blygsam”.²²

Risken är påtaglig att de pengar som tilldelats låsts upp i en insats som aldrig kommer att infrias. De beräknade utgifterna för de kommande åren ser ut på följande sätt: Vad gäller överenskomna centrala kollektivavtal på branschnivå ligger parterna rejält efter. Runt 100 centrala kollektivavtal har tecknats.²³ Med tanke på att drygt 600 kollektivavtal tecknas av cirka 100

förbundsparter i varje avtalsrörelse kan man konstatera att utvecklingen går långsamt.

Majoriteten av kollektivavtalen som omgärdar etableringsanställningar är dessutom inom tjänstemannafacket Unionens område. Om tanken var att åtgärden skulle innebära fler enkla jobb är den således missriktad. Enkla jobb finns vanligen inte inom tjänstemannaområdet.

Merparten av de inhemska LO-facken sätter samtidigt käppar i hjulen. Fackföreningar som Byggnads, Målarna, Transport, Handels, Hotell- och restaurang och Livsmedelsförbundet har ännu inte tecknat kollektivavtal.

Däremot har stora LO-fack som IF Metall, Kommunal och Seko tecknat kollektivavtal om etableringsanställning.

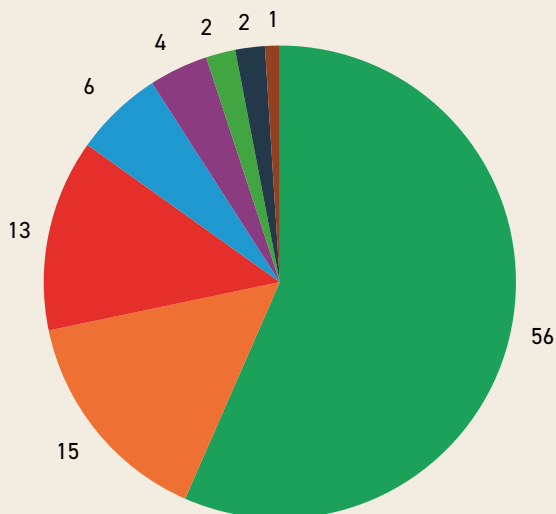
Det finns emellertid en övertro på att fler branschvisa avtal skulle bota arbetsmarknadens problem. Åtgärden kräver fortfarande lokalt fackligt veto, omfattande kontrollmekanismer och ett av facket definierat informellt krav på utbildning samt språkinläring.

²² Arbetsförmedlingen, ”Prognos för utbetalningar 2023–2027” (26 juli 2024) s. 39

²³ Mail från Arbetsförmedlingen (9 september 2024)

Etableringsjobb, tilldelning, (Mkr)	2023	2024	2025	2026	2027
Tilldelning	551	235	235	1 226	551
Beräknade utgifter		235	235	1 226	551
Beräknat sparande	551				
Sparande i tidigare prognos		235	235	1 226	551

Antal centrala kollektivavtal, etableringsjobb

■ Unionen ■ IF Metall ■ Kommunal ■ GS ■ SEKO ■ Elektrikerförbundet ■ Fasttighets ■ Livs

När en arbetsgivare står mellan att använda etableringsanställning eller nystartsjobb kommer valet att vara enkelt.

Sammanfattningsvis går utvecklingen i en långsam takt. Antalet beviljade etableringsjobb till dags datum

är få. Åtgärden är för krånglig för en arbetsgivare att nyttja. Och alltjämt stretar facken emot att ens ingå kollektivavtal på centrala områden med hög personalintensitet.

Mycket talar för att åtgärden kommer att misslyckas likt tidigare

trepartskonstruktioner gjorde det. Antingen genom ett abrupt slut eller kanske mest sannolikt: ett sakta och tvinnande dödförlopp.

Vad skulle behövas i stället? Kanske är det dags att lyfta på de stenar som allianspartierna nuddade vid redan 2017?

SLUTSATS: RIKTIGA JOBB I RIKTIGA FÖRETAG GÅR FÖRE LÅTSASJOBB

En av regeringens största reformer för att sänka trösklarna på arbetsmarknaden har varit resultatlös.

År 2017 utlovades 10 000 etableringsjobb för att ge stöd för långtidsarbetslösa och nyanlända flyktingar att komma i arbete. Sju år senare kan vi konstatera att endast 13 etableringsjobb har beviljats av Arbetsförmedlingen, 2,5 miljarder kronor som är avsatta i statsbudgeten riskerar att frysa inne under kommande år.

Etableringsjobbets inneboende konstruktion är orsaken till misslyckandet. Fackligt veto, byråkrati och krav på utbildning samt språkinläring har lett till för många kockar i soppan. Skillnaden mot de väl etablerade nystartsjobben är slående.

Nystartsjobben kräver inte kollektivavtal. Den administrativa hanteringen för en arbetsgivare är betydligt enklare jämfört med den komplexa strukturen hos etableringsjobben. En arbetsgivare kommer sannolikt att prioritera enkelhet i anställningsförfarandet framför omfattande fackliga regleringar.

Problemet med utanförskap och en stigande arbetslöshet torde vara en tilltagande huvudvärk för varje regering. 360 000 personer är inskrivna vid Arbetsförmedlingen och långtidsarbetslösheten har bitit sig fast. Integrationsproblemet är på riktigt. Ändå har politiken satt sitt hopp till att parterna ska lösa utanförskapet.

Nu är det dags att gå fram med skarpare förslag. Till exempel borde man plocka fram allianspartiernas tidigare förslag om lägre ingångslöner. Förslaget om inträdesjobb drogs tillbaka med den explicita förevarningen att parterna skulle få en chans att lösa problemet. Nu vet vi att det inte har fungerat.

Det bör införas en ny anställningsform, med betydligt lägre löner än dagens ingångslöner. Inspiration kan hämtas från tyska minijobs.²⁴ Ett jobb där man förslagsvis får jobba 15 timmar per vecka med ett lönetak på cirka 6 000 kronor skattefritt i månaden. Om regeringen inför ett aktiveringskrav för försörjningsstöd och "mini-

24 Svenskt Näringsliv, "Så vann Tyskland EM-guldet i jobbskapande – Lärdomar för Sverige?".

jobbaren” har ekonomiskt bistånd, får arbetstiden räknas som aktivering.

Detta skulle i stort låta den reguljära arbetsmarknaden fungera som vanligt, samtidigt som fler permanenta, enkla jobb kan växa fram. Det hade inte gjort de arbetslösa självförsörjande enligt vedertagna mått, men det hade ökat sysselsättningen och antalet arbetade timmar – särskilt för de svagare grupperna på arbetsmarknaden. Det går dessutom att få upp en stor volym utan att det belastar statskassan eller snedvrider konkurrensen.

En borgerlig regering som gör anspråk på att värna arbetslinjen kan inte vara passiv när ytterligare en arbetsmarknadsåtgärd fallerar.

REFERENSER

- Aftonbladet, "Alliansens nya jobbförslag för unga och nyanlända" (15 augusti 2017)
- Alliansen, "Inträdesjobb för fler i arbete" (15 augusti 2017)
- Arbetet, "10 000 ska komma i arbete med etableringsjobb" (5 mars 2018)
- Arbetet, "Etableringsjobb på väg – med försening" (19 mars 2019)
- Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik (juli 2024)
- Dagens Industri, "Löfvens plan för enkla jobb har kört i diket" (30 augusti 2016)
- DN, "Lars Calmfors: Det är nya enkla jobb som behövs" (13 dec 2016)
- Ekonomifakta, "Flyktinginvandras förvärvsfrekvens" (8 februari 2023)
- Ekonomifakta, "Enkla jobb – Internationellt" (2 maj 2023)
- Konjunkturinstitutet, "Uppdatering av konjunkturbilden" (7 augusti 2024)
- LO och Svenskt Näringsliv, "Förhandlingsprotokoll – Avtal om arbete i etableringsjobb" s. 9 (2023)
- LO, "Hur funkar etableringsjobben?" (2024)
- Arbetsförmedlingen, "Prognos för utbetalningar 2023-2027" (26 juli 2024)
- Regeringen, "VÅP, Prop. 2023/24:100 Bilaga 2" (2024)
- Regeringen, "Förordning (2022:807) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb" (2022)
- Riksbanken, "En tudelad arbetsmarknad – om matchningen på den svenska arbetsmarknaden efter den ekonomiska krisen" (2014)
- SCB, "Rekordfå personer med sociala ersättningar och bidrag" (22 mars 2024)
- SCB, "Andelen sysselsatta mellan inrikes och utrikes födda 20-64 år" (2024)
- Socialdemokraterna, "Tal av partiordförande Stefan Löfven i Göteborg den 1 maj 2016" (2016)
- Svenskt Näringsliv, "Så vann Tyskland guldet i jobbskapande – lärdomar för Sverige?" (2016)
- SVT Agenda, "LO ställer sig bakom regeringens jobbpakt" (11 nov 2012)
- SVT Nyheter, "Fiasko för statlig satsning på yrkesintroduktion" (17 september 2015)
- SVT Nyheter, "Av 32 000 traineejobb blev det bara ett" (5 november 2015)

Timbro är Nordens främsta marknadsliberala tankesmedja. Sedan starten 1978 är uppdraget att långsiktigt bilda opinion för marknadsekonomi, fri företagsamhet, individuell frihet och ett öppet samhälle.